

Research paper
2 (2), 105-135, Winter, 2024

Unveiling Actantial Patterns in John Bunyan's *The Pilgrim's Progress* Through the Lens of Greimas's Theory

Vali Gholami¹ | Soroush Sharifi²

¹ Assistant Professor, Department of English and Linguistics, Faculty of Language and Literature, University of Kurdistan, Sanandaj, Kurdistan, Iran.

E-mail: v.gholami@uok.ac.ir

² M.A Student, Department of English and Linguistics, Faculty of Language and Literature, University of Kurdistan, Sanandaj, Kurdistan, Iran.

E-mail: soroushsharifi5000@gmail.com

Article Info

Article type:
Research article

Article history:
Received: 1 Dec. 2023
Accepted: 24 Jan. 2024

Keywords:
discourse analysis,
structuralism
narratology,
Greima's Actantial Model,
The Pilgrim's Progress

ABSTRACT

This study deals with a textual analysis of John Bunyan's masterpiece, *The Pilgrim's Progress*, utilizing the conceptual framework provided by Greimas's actantial model. By generalizing results, it aspires to contribute to a more comprehensive understanding of the inherent structural complexities of similar literary works. Positioned within the realm of applied research, the study employs a descriptive-analytical implementation methodology to unravel the layers of meaning within *The Pilgrim's Progress*. The chosen content analysis technique, anchored in Greimas's actantial model, is a robust tool for dissecting and interpreting the results. The research anticipates that the identification, explication, and analysis of these patterns will not only yield a deeper insight into John Bunyan's profound thoughts but also foster a richer understanding of his artistic prowess. Ultimately, the study aspires to formulate a model that transcends its application to *The Pilgrim's Progress* and can be extrapolated to other texts sharing similar characteristics.

Cite this article: Gholami, V., Sharifi, S. (2024). "Unveiling Actantial Patterns in John Bunyan's *The Pilgrim's Progress* Through the Lens of Greimas's Theory". *Journal of Linguistic Studies: Theory and Practice*, 2 (2), 105-135.

© The Author(s).

Publisher: University of Kurdistan.

DOI: [10.22034/jls.2024.140603.1064](https://doi.org/10.22034/jls.2024.140603.1064)

1. Introduction

The Pilgrim's Progress, authored by John Bunyan (1628–1688), is one of the most renowned works of Christian mysticism. This work depicts the stages of the spiritual journey, the stations along the path, and the seeker's quest for salvation. Written allegorically, it symbolizes the human soul's endeavor to overcome life's challenges to reach the valley of redemption. In this mystical pilgrimage, the protagonist, Christian, faces trials with both fear and hope, receives comfort from supportive and encouraging figures, and encounters obstacles that lead him astray. Throughout the journey, Christian remains suspended between positive and negative poles (guidance and aberration). As a classic Christian narrative, The Pilgrim's Progress proves to be a fitting text for analysis through structuralist narratology, particularly focusing on the behavioral patterns elucidated by Greimas's actantial model. Consequently, this article will deal with the action sequences within the plot of the work and the subsequent behaviors adopted by the protagonist to achieve specific goals and purposes.

2. A Brief note of previous works

The following works engage with the application of Greimas's model in Persian literature. Dezfulian & Colleagues (2019) conducted a study titled "Analyzing the Performative Pattern and Greimas's Chains in the Narrative of Rostam's Death Based on Greimas's Performative Pattern." They examined the narrative structure considering dual conflicts, as well as the syntactic pattern and narrative chains (performative, contractual, disjunctive). In this narrative, Greimas's pattern is at play, with a protagonist assuming contrasting and supportive roles in different situations. Hasanzadeh and Colleagues (2013) explored the structural analysis of the story "Az Kham_e Chamber" taking advantage of Greimas's theoretical framework. Their findings indicate a complete alignment between the story and Greimas's performative theory. Nabilou (1389) embarked on the narrative analysis of the story "Owl and Raven" in Kalila and Demna. Considering Greimas's perspective, he found that this story fully conforms to Greimas's viewpoint, with all six actors playing vivid and active roles in the narrative.

3. Theoretical framework

The concept of discourse stands out as one of the pivotal ideas in modern thought, with applications spanning a broad spectrum of humanities disciplines. Since this concept is intricately tied to how language operates when we encounter the world and interact with each other, it shapes the social, political, and cultural frameworks of our societies. One of the methods for analyzing literary texts is based on structuralism, which involves examining texts and placing them within an organized system of examination. Structuralism, in essence, is not a standalone science but rather a scientific approach that seeks to define all disciplines in a systematic structure, including fields such as anthropology, linguistics, and social sciences. Among the areas of interest for structuralists, narrative and narratology stand out.

4. Research Methodology

Greimas, through a reductionist approach, introduced the concept of an 'actantial model', which

allows us to interpret any real topic or event with a subject. This model is particularly useful for analyzing literary texts and images. In the actantial model, an event is broken down into six components, with the analysis focusing on the descriptive elements of each event's actors. These actors are structured fundamentally within a sentence, comprising the subject, object, and verb. From an ontological perspective, each existing actor can be categorized into three groups: human beings, creatures with instincts, and abstract concepts.

The Pilgrim's Progress which revolves around an individual's quest for salvation and happiness, is often compared in significance to the sacred texts of the Christians and is considered one of the greatest allegorical stories of all ages. The unforgettable narrative delves into the trials and tribulations faced by a pilgrim on a perilous journey toward the celestial city. Along the way, the main character encounters symbolic figures like Worldly Wiseman, Despair, the Talkative, Ignorance, Demons, and the Valley of the Shadow of Death. Yet, hope and faith accompany him on this transformative voyage. The English text of the pilgrim's progress is divided into two parts, each presented as a continuous narrative with various chapters.

5. Conclusion

The present study aims to analyze and interpret the behavioral pattern of Christian (the protagonist) within the text. However, notable characters in this work include Christian, Evangelist, Mr. Soft-Heart, Help, Self-Righteous, Worldly Wiseman, Skeptic, Hypocrisy, Ignorance, and Talkative. Throughout his spiritual journey, Christian traverses obstacles, each stage marked by factors that serve as both aids and obstacles. These obstacles, in order, are the City of Destruction, the Slough of Despond, the Hill of Difficulty, the Wicket Gate, the Steep Hill, the Beautiful House, the Valley of the Shadow of Death, the Vanity Fair, the By-Path Meadow, the Palace Beautiful, the River of Death, the Enchanted Ground, Mount Zion, and the Celestial City. Collectively, these journeys shape the five-part narrative. Christian, guided by reason, heartfelt belief, and the counsel of Evangelist, seeks deliverance from the dark world of sin. Initially, Evangelist assists him in distinguishing right from wrong, overcoming obstacles, and resisting worldly desires. Later, having attained inner purity and clarity, Christian reaches the border of happiness and Mount Sinai. According to Greimas's actantial model, along this path, various factors play the roles of hindrance and help. Guided by encouragers, interpreters, hope, patience, and others, the protagonist overcomes obstacles. In every situation, with the guidance of encouragers, they eventually find the right path to conquer Mount Sinai. Additionally, the analysis of *The Pilgrim's Progress* aligns perfectly with the underlying structure and dual contrasts in Greimas's actantial model. This model allows for a comprehensive examination of all text components, revealing subplots of the characters' actions. The work appears as a narrative on the surface, but closer inspection reveals that it consists of five interconnected story chains. The central importance lies with the protagonist (subject) and the goal (object) as key agents. The protagonist (Christian) serves as the foundational pole, actively shaping events in the narrative framework (physical and skeletal structure), and is highlighted as the central actor in each of the five sections. The goal, initially entrusted to Christian (the Trial), later shifts to Christian and all

true seekers of knowledge (in the dynamics and continuity of the journey). The story culminates in a positive resolution (salvation), characteristic of cognitive knowledge narratives. Overall, this work demonstrates the adaptability of Greimas's actantial model, and its analytical approach facilitates a detailed examination of such texts.

نشریه پژوهش‌های زبانشناسی

نظریه و کاربرد

سال دوم، دوره دوم، شماره دوم، شماره پیاپی چهارم، زمستان ۱۴۰۲، ص ۱۳۵-۱۰۵
تبیین الگوهای کنشی سیر و سلوک زائر اثر جان بانیان براساس نظریه گریماس
ولی غلامی^۱، سروش شریفی^۲

۱. (نویسنده مسؤل) استادیار گروه زبان و ادبیات انگلیسی و زبان‌شناسی، دانشکده زبان و ادبیات، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران. v.gholami@uok.ac.ir
۲. دانشجوی کارشناسی ارشد گروه زبان و ادبیات انگلیسی و زبان‌شناسی، دانشکده زبان و ادبیات، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران. soroushsharifi5000@gmail.com

اطلاعات مقاله

چکیده

نوع مقاله: پژوهشی

تاریخ وصول:

۱۰ آذر ۱۴۰۲

تاریخ پذیرش:

۴ بهمن ۱۴۰۲

واژه‌های کلیدی:

تحلیل گفتمان،

ساختار گرای،

روایت‌شناسی،

الگوی کنشی گریماس،

سیر و سلوک زائر

این مطالعه به تجزیه و تحلیل شاهکار جان بانیان، سیر و سلوک زائر، با استفاده از مدل کنشی گریماس پرداخته است. هدف مقاله بررسی تقابل‌های دوگانه و عناصر بنیادی ساختار زنجیره‌ای- نحوی آن است. این تحقیق با ارزیابی کاربرد گسترده‌تر نظریه کنش گریماس در این اثر ادبی خاص، راه را برای کاربست گسترده‌تر نظریه در متون مشابه هموار می‌کند. این مطالعه که در قلمرو تحقیقات کاربردی قرار دارد، از روش پیاده‌سازی توصیفی-تحلیلی برای بازگشایی لایه‌های معنا در سیر و سلوک زائر استفاده کرده است. تکنیک تحلیل محتوای انتخاب شده به عنوان ابزاری قوی برای تشریح و تفسیر نتایج عمل می‌کند. در پرداختن به سؤالات تحقیق، هدف اولیه، تبیین الگوهای کنشی مسیحی (شخصیت اصلی داستان) است. این تحقیق پیش‌بینی کرده که شناسایی، توضیح و تحلیل این الگوها نه تنها بینشی عمیق‌تر از افکار عمیق جان بانیان به دست داده، بلکه درک غنی‌تری از مهارت هنری او را فراهم می‌سازد.

استناد: غلامی، ولی؛ شریفی، سروش (۱۴۰۲). «تبیین الگوهای کنشی سیر و سلوک زائر اثر جان بانیان براساس نظریه گریماس». پژوهش‌های زبان‌شناسی: نظریه و کاربرد، ۲(۲)، ۱۳۵-۱۰۵.

ناشر: دانشگاه کردستان

حق مؤلف: نویسندگان

DOI: 10.22034/jls.2024.140603.1064

۱. مقدمه

سیر و سلوک زائر^۱ اثر عارف صاحب نام انگلیسی جان بانیان^۲ (۱۶۲۸-۱۶۸۸) یکی از مشهورترین آثار عرفان مسیحی است که مراحل سیر و سلوک، مقامات و منازل طریق سالکان را به خوبی ترسیم کرده است. این اثر در برگینده شرح حال روحی عارفی است که خود را در برابر خداوند بنده‌ای شرمسار و گناهکار می‌داند و بار سنگینی از گناه را بر دوش می‌کشد. شخصیت محوری داستان، برای رهایی از این بار گران در اندیشه چاره جویی است. چون خشم و غضب خداوند را عمیقاً احساس می‌کند؛ خانه خود را که در شرف نابودی است و در «دیار ناامنی و نیستی» واقع است ترک می‌کند (حامدی، ۱۳۸۱: ۳۳۹). او اولین گام برای مبارزه با نفس را با قطع پیوندها و علائق مادی برمی‌دارد. راه سلوک را با ترک تمایلات نفسانی و وابستگی‌ها و دل‌بستگی‌های دنیوی (همسر و فرزندان، همسایه‌ها، سرزمین و یار خود) آغاز می‌کند. این اثر، داستانی تمثیلی است که در قالب کنایه، استعاره و تشبیه بیان شده و نمودی است از تلاش روح انسان برای عبور از فراز و نشیب‌های زندگی و رسیدن به وادی رستگاری. در این سلوک عرفانی، مسیحی^۳ (شخصیت اصلی داستان) گاه و بیگاه با بیم و امید مراحل را پشت سر می‌گذارد، عواملی در هیئت یاری‌بخش و بشارت‌دهنده برای خاطر مشوش و آشفته وی تسلی‌بخش می‌گردند، و در جایی دیگر شمایل موانع به خود گرفته و او را به انحراف و بیراهه می‌کشاند. فرد سالک در طول سفر بین دو قطب مثبت و منفی (هدایت و گمراهی) معلق است.

این اثر از آن‌جا که روایتی تعلیمی و مبتنی بر آموزه‌های دینی-مسیحی است، لزوم بررسی الگوهای کنشی صورت گرفته، براساس الگوی کنشی گریماس^۴ را فراهم آورده است. درنگی برکنش‌های صورت گرفته در این اثر که در جهت اهداف و مقاصد خاصی است، تاکنون از دید پژوهشگران مغفول مانده است و این مقاله به بررسی آن خواهد پرداخت.

¹The Pilgrim's Progress

²J. Bunyan

³Christian

⁴A. J. Greimas

۲. پیشینه پژوهش

در زمینه بررسی و تحلیل روایات با به کارگیری نظریه گریماس، پژوهش‌های چندی صورت گرفته‌است، که در زیر به آنها اشاره می‌گردد. از جمله:

دزفولیان و همکاران (۱۳۹۸) در پژوهشی با عنوان «تحلیل الگوی کنشی و زنجیره‌های روایی گریماس در روایت مرگ رستم بر اساس الگوی کنشی گریماس» به بررسی سیر وضعیت روایت با توجه به تقابل‌های دو گانه و نیز الگوی نحوی و زنجیره‌های روایی (میثاقی، اجرایی و انفصالی) پرداخته‌اند. در این داستان، الگوی گریماس دو گانه عمل کرده‌است و یک کنشگر در موقعیت‌های مختلف، نقش مخالف و یاریگر را به عهده دارد.

حسن‌زاده و همکاران (۱۳۹۲) در پژوهشی با عنوان «تحلیل ساختاری داستان از خم چمبر دولت‌آبادی بر اساس الگوی گریماس» این نتیجه را به دست داده‌اند که داستان «از خم چمبر» کاملاً با نظریه کنشی گریماس انطباق دارد.

نبی‌لو (۱۳۸۹) در پژوهشی با عنوان «روایت‌شناسی داستان بوم و زاغ در کلیله و دمنه» با توجه به نظریه گریماس، به بررسی داستان بوم و زاغ کلیله و دمنه پرداخته‌است، و این نتیجه حاصل گردیده که این داستان به طور کامل با دیدگاه گریماس تطبیق دارد و هر شش کنشگر او در این داستان حضور پررنگ و فعال دارند.

مشهدی و همکاران (۱۳۹۳) در پژوهشی با عنوان «تحلیل ساختار روایی داستان بهرام و گل‌اندام بر پایه نظریه گریماس» پرداخته‌اند. الگوی کنشی گریماس در تحلیل روایت این منظومه، مفید و قابل تطبیق است و طرح داستان ساختار و انسجام روایی خاصی دارد و از لحاظ کنشی، شامل دو الگوی کنشی مجزا با کنشگرانی متمایز است که در دیگر روایت‌ها کمتر دیده می‌شود.

روحانی و همکاران (۱۳۹۱) در پژوهشی با عنوان «تحلیل داستان شیخ صنعان منطلق الطیر عطار بر اساس نظریه کنشی گریماس» به بررسی نمونه‌هایی عینی و روشن از داستان شیخ صنعان بر طبق الگوی گریماس پرداخته‌اند. در نتیجه بر طبق این الگو، داستان شیخ صنعان ساختی استوار و اجزایی پیوسته دارد.

۳. چارچوب نظری پژوهش

۱.۳ گفتمان^۱

«گفتمان» مقوله‌ای است تحلیلی که مجموعه گسترده‌ای از منابع معنا ساز در دسترس همه را، توصیف می‌کند (پالتریچ، ۱۳۹۹: ۴۵ و ۴۶). یک گفتمان به معنای مجموعه یا دستگامی بینشی است که از راه واژگان و گفتارهای نهادینه شده، بر ذهنیت‌ها اثر می‌گذارد و گاه حتی بر آگاهی یک دوران تاریخی نیز سایه می‌اندازد بی آن که کاربران همواره بر این ذهنیت و خصلت خاص تاریخی آن خود آگاه باشند. در تعریفی دیگر، گفتمان به معنی پرداختن مفصل و جزء به جزء به یک موضوع، در قالب نوشتار یا گفتار است. به بیانی دیگر، به کارگیری زبان در گفتار و نوشتار، جهت پدید آوردن معنا و مفهوم. گفتمان با جنبه فاعلی چارچوب زبانی سروکار دارد، که طی آن فاعل خبر یا روایت‌گر، با گذر از واژه‌های یک زبان و ارتباطات میان آن‌ها، می‌تواند به صورت آگاهانه یا ناآگاهانه، با اثرگذاری بر ساختار زبان، کنترل آن را در دست گیرد و در جهت آنچه که می‌پسندد و بدان گرایش دارد، به پیش برد. گفتمان عبارت است از زبان به هنگام کاربرد به منظور برقراری ارتباط (آقا گل زاده، ۱۳۹۸: ۸). گفتمان یکی از مهم‌ترین مفاهیم اندیشه مدرن است و در در طیف گسترده‌ای از رشته‌های علوم انسانی کاربرد دارد. از آن‌جا که این مفهوم با طرز کار زبان هنگام مواجهه ما با جهان و در تعاملات ما با یکدیگر سروکار دارد، بنابراین صورت بندی‌های اجتماعی، سیاسی و فرهنگی جوامع ما را می‌آفریند و شکل می‌دهد (پالتریچ، ۱۳۹۹: ۱).

۲.۳ ساختارگرایی^۲

ساختارگرایی زمانی نظریه‌ای رایج در علوم اجتماعی بود و در حال حاضر هم به آن پرداخته می‌شود. براساس این رویکرد فکری، تعدادی ساختار نامرئی و ناملموس چارچوب اصلی پدیده‌های اجتماعی را تشکیل می‌دهند. ساختارگرایی در نیمه دوم قرن بیستم به طور گسترده توسط تحلیل‌گران زبان، فرهنگ، ریاضیات، فلسفه و جامعه مورد استفاده قرار گرفت. اندیشه‌های فردینان دوسوسور را می‌توان سرآغاز این مکتب فکری دانست. گرچه ساختارگرایی پس از او به زبان‌شناسی محدود نشد و به طرق مختلف مورد استفاده قرار گرفت، اما تأثیر و گسترش آن

¹discourse

²structuralism

مانند سایر جنبش‌های فرهنگی بسیار پیچیده است. با این حال، ساختارگرایی عموماً با تفکر فرانسوی دهه ۱۹۶۰ همراه است. این نظریه با نام متفکرانی مانند کلود لوی استروس، رولان بارت، میشل فوکو، ژرار ژنت، لوئی آلتوسر، ژاک لاکان، آلژیرداس ژولین گریماس و ژان پیازه آمیخته شده است.

در یک تعریف روشن، ساختارگرایی را می‌توان به «جستجوی قوانین کلی تغییرناپذیر بشریت، با عملکردی در همه سطوح زندگی از ابتدایی گرفته تا پیشرفته‌ترین سطح آن» تعریف کرد (ریتزر، ۱۳۸۷: ۵۴۳). ساختارگرایی همه محصولات انسانی را، ساختارهای زبانی می‌شمارد و حتی آن‌چه افکار کلی قلمداد می‌شود را نیز از این قاعده مستثنا نمی‌داند (کرایب، ۱۳۸۹: ۱۶۷).

تفکر ساختارگرایی در فاصله سال‌های ۱۹۶۰-۱۹۷۰ به عنوان عکس‌العملی در مقابل ایده‌های مندرج در تفکر عملکردگرایی عینیت پیدا کرد و نقطه شروع آن را می‌توان میتینگ اُترلو در سال ۱۹۵۹ دانست. که با حضور کسانی چون لویی کان، کنزو، تانگه و اعضای گروه ۱۰ تشکیل شد (حیبی و دیگران، ۱۳۷۶: ۲۰).

ساختارگرایی پایه و اساس آنچه را که به «چرخش زبان‌شناسی» معروف شد، تشکیل می‌دهد که نقش مهمی در فهم ما از فلسفه و جهان اجتماعی قرن بیستم بازی می‌کند. توجه به مسائل معنا و دلالت نه تنها موجب مطالعاتی درباره ماهیت خود زبان گردید، بلکه به‌طور کلی باعث توسعه الگوهای زبان‌شناسی به علوم اجتماعی نیز شد. ساختارگراها بر این باورند که همه کنش‌های انسانی و کل نهادهای اجتماعی همچون نظام‌های نمادین عمل، تلقی می‌شوند (هوارث، ۱۳۹۸: ۳۵). یکی از شیوه‌های تحلیل متون ادبی، بررسی آن‌ها بر اساس ساختارگرایی است. ساختارگرایی شیوه و روشی است که به بررسی متون و قرار دادن آن‌ها در یک نظام توجه دارد. در واقع ساختارگرایی نه یک علم بلکه روشی علمی است که می‌خواهد تمامی علوم را در قالب و ساختاری نظام‌مند تعریف کند و در حوزه‌های مختلف از جمله انسان‌شناسی، زبان‌شناسی، علوم اجتماعی و غیره کاربرد دارد. از حوزه‌های مورد علاقه ساختارگرایان، روایت و روایت‌شناسی است. بنیانی‌ترین پژوهشی که در زمینه‌ی روایت انجام گرفت، بررسی حکایت‌های روسی از ولادیمیر پراپ بود. او در کتاب ریخت‌شناسی قصه‌های پریان که در سال ۱۹۲۸ به زبان روسی منتشر شد؛ تمامی بازیگران و شخصیت‌های قصه را به هفت دسته

تقسیم کرد: «۱- قهرمان^۱ - ۲- خبیث^۲ (شریر) ۳- یاری‌دهنده^۳ - ۴- بخشنده^۴ - ۵- اعزام کننده^۵ - ۶- شخص مورد جستجو (شاهزاده خانم)^۶ - ۷- قهرمان دروغین^۷» (سلدن و ویدوسون، ۱۳۷۷: ۴۲). وی با بررسی حدود صد قصه از میان قصه‌های فولکلور روسی، اجزای ثابت و متغیر ساختارهای روایت را از هم تفکیک کرد و در نهایت سی و یک کارکرد یا کنش را که در پیرنگ اهمیت دارند، استخراج کرد. بعدها شیوه کار پراپ مورد توجه دیگر ساختارگرایان قرار گرفت و نظریه پردازانی چون بارت، تودوروف، گریماس و دیگران از این الگو برای بسط و گسترش نظریاتشان بهره بردند.

۳.۳. روایت‌شناسی^۸

روایت‌شناسی از نظر دوره به سه دوره پیشاکلاسیک، کلاسیک و پساکلاسیک تقسیم‌بندی می‌شود. ویژگی اصلی دوران تفکر پیشاکلاسیک توجه به فرم و ساختار متن و سعی در ایجاد نوعی بوطیقا است. با برآمدن روایت‌شناسی کلاسیک، که تحت تأثیر مباحث سوسور در حوزه زبان‌شناسی و لوی اشتراوس در حوزه انسان‌شناسی است، به ساماندهی بوطیقایی که روایت شناسان پیشین در پی ایجاد آن بودند می‌پردازد. در این دوره، روایت شناسان در پی دست یافتن به بوطیقا یا گرامر جامعی بودند که بتواند همه روایت‌ها را در بر بگیرد و نظام جامعی طراحی کند که بتواند هر گونه روایتی را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهد، و سرانجام روایت‌شناسی پساکلاسیک که به تکمیل روایت‌شناسی کلاسیک کمک می‌کند و به ترمیم نقاط ضعف آن می‌پردازد.

روایت‌شناسی (بخصوص در دوران کلاسیک آن) مجموعه‌ای از احکام کلی درباره ژانرهای روایی، نظام‌های حاکم بر روایت (داستان‌گویی) و ساختار پیرنگ است. نخستین نظریه‌های روایت (دوران پیشاکلاسیک) از مکتب فرمالیسم روسی در اوایل قرن بیستم برخاسته است و افرادی چون ولادیمیر پراپ از پیشگامان آن هستند. پراپ یکصد و پانزده افسانه عامیانه

¹the hero

²the villain

³the helper

⁴the donor

⁵the dispatcher

⁶the princess

⁷the false hero

⁸narratology

روسی را بررسی نمود. این بررسی را با توجه ویژه به عناصر یا مشخصه‌های مکرر و عناصر یا مشخصه‌های اتفاقی انجام داد و به این نتیجه رسید که شخصیت‌های افسانه ممکن است به صورت سطحی کاملاً متغیر باشند. اما عملکردهایشان در افسانه نسبتاً ثابت و قابل پیش‌بینی است. او معتقد بود که شمار و توالی عملکردها ثابت است: فقط سی و یک عملکرد در داستان وجود دارد که همیشه در یک توالی یکسان می‌آیند.

گریماس (که از روایت شناسان دوران کلاسیک است) به روایت نگاهی معناشناسانه دارد. او هر روایت را حاوی شش معادل عملگر^۱ می‌داند: فاعل^۲، مفعول^۳، فرستنده^۴، گیرنده^۵، یاریگر^۶ و رقیب^۷. عملگرها نقش شخصیت‌های روایت را بازی می‌کنند. اما با این حال عملگر دو تفاوت عمده با شخصیت دارد: اولاً چند شخصیت می‌توانند نقش یک عملگر واحد را ایفا کنند و ثانیاً عملگرها در سطح ژرف ساخت روایت نقش دارند و شخصیت در سطح روساخت آن (تولان، ۱۹۸۸: ۱۴ و ۱۵). روایت، کنشی است که به واسطه آن، داستان تعریف می‌شود؛ به دیگر سخن روایت یعنی شیوه تعریف کردن داستان، از لحاظ نظری، معمولاً زمان در روایت جریان دارد و توقف نمی‌کند (ژنت، ۱۴۰۰: ۹). روایت یعنی زنجیره‌ای از وقایع. اما این وقایع در خدمت تصاحب ارزشی هستند که در جهان بیرون قرار دارد. همه راز روایت کلاسیک در این است که ارزش در بیرون از سوژه قرار دارد و همه هدف کنشگر به دست آوردن آن است. سوژه در روایت کلاسیک مانند قهرمانی است که سوار بر اسب برای فتح جهان حرکت می‌کند. چنین فتحی تابع کنش است. کنش مهمترین اصل در روایت کلاسیک است چرا که سبب حرکت به سوی مقصد می‌گردد. روایت کلاسیک که بر کنش استوار است روایتی برنامه محور و فرمولی است. برنامه روایی یعنی اینکه کنش‌گر بر اساس یک طرح مشخص مراحل مختلف زنجیره روایت را پشت سر بگذارد (گریماس، ۱۳۹۹: ۱۷).

¹actant

²subject

³object

⁴sender

⁵receiver

⁶supporter

⁷opponent

۴.۳ الگوی کنشی گریماس

گریماس با روشی تقلیلی اقدام به ارائه "الگوی کنشی" خود کرد که به وسیله آن می‌توان هر موضوع حقیقی و هر رخداد دارای موضوع را تفسیر نمود. این الگو به خصوص برای تفسیر متون ادبی و تصاویر به کار می‌رود. در مدل "الگوی کنشی" یک رخداد به شش جز، شکسته می‌شود که تحلیل کنشی شامل توصیف عنصر هر رخداد کنشگرها می‌باشند (Hebert, 2003: 63). این شش کنشگر به سه دسته تقابلی تقسیم می‌شوند که هر کدام یک محور کنشی توضیحی را شامل می‌شوند. محور خواسته شامل فاعل / مفعول، محور قدرت مشتمل بر یاری رسان / بازدارنده و محور ارسال در برگیرنده فرستنده / گیرنده (همان) می‌باشند. زوج فاعل / مفعول "بنیادی ترین جفت است و به ساختار اسطوره‌ای جستجو می‌انجامد" این زوج کنشگر به همراه زوج کنشگر فرستنده / گیرنده، به نظر گریماس ساختار پایه دلالت در همه سخن‌هاست (طاهری، ۱۳۸۳: ۸۷). این دو گروه نشان دهنده تحقق "ساختاربنیادی دلالت B:-A::B:A" می‌باشند. لذا شرط گریماس مبنی بر اینکه باید زنجیره دلالت به شکل یک کل دلاتگر باشد، تا معنا وجود داشته باشد، محقق می‌شود (سجودی، ۱۳۸۲: ۵۶). این سه دسته کنشگر در سطح روبنایی سه نوع ساختار همنشینی روایی با یکدیگر اجرا می‌کنند: همنشینی اجرایی (آزمون، مبارزه)، قراردادی (بستن و شکستن پیمان) و انفصالی (رفتن و بازگشتن) (طاهری، ۱۳۸۳: ۸۸). حرکت از یکی به سوی دیگری در سطح، همراه با انتقال هستی-کیفیتی یا چیزی-از یک عامل کنش به عامل کنش دیگر همراه است، جوهر روایت را می‌سازد (Hawkes, 2003, 71). بنابراین مجموعه کنش‌گرها در قالب ساختار بنیادین جمله یعنی فاعل، مفعول و فعل شکل می‌گیرند. از نقطه نظر هستی‌شناسی، هر یک از کنشگرهای موجود می‌توانند به سه دسته: موجودات بشری، موجودات سلب و مفاهیم تعلق داشته باشند. کنشگر اگر در موقعیت فاعل، فرستنده و گیرنده قرار گیرد، تمایل دارد که در دسته موجودات بشری باشد، اما اگر مفاهیم در این موقعیت‌ها قرار بگیرند، باید شخصیت پردازی شوند (Hebert, 2005, 65).

۴.۳ الگوی توضیحی محور کنش‌های شش‌گانه

فاعل	فَاعِلٌ
مفعول	مَفْعُولٌ
یاری رسان	مُؤَيِّدٌ
بازدارنده	مُؤَدِّمٌ
فرستنده	مُرْسِلٌ
گیرنده	مُسْتَجِبٌ

در بین عناصر کلیدی الگوی گریماس «فاعل و گیرنده» از اهمیت خاصی برخوردارند و محوری‌ترین کنش‌های داستانی به این دو عامل بستگی دارند. «فاعل محور کنشی داستانی است که اغلب نه لزوماً همیشه - یک فرد است و هدف چیزی است که فاعل از طریق کنش‌هایی که آغاز می‌کند در پی دستیابی به آن است و رابطه‌ای بر اساس میل به وجود می‌آید؛ بدین معنا که فاعل به هدف میل دارد و همین میل است که داستان را به پیش می‌برد (هانس، ۱۳۹۲: ۸۹). «کنش گر فرستنده در مدل گریماس و با توجه به قصه‌های عامیانه، ابریار یگر است؛ مثل پادشاه، خدا یا فردی که قدرت‌های جادویی نیکوکارانه دارد» (تولان، ۱۳۸۶: ۶۷). از آنجا که الگوی گریماس نگاه ویژه‌ای به ساختار درونی متن و روابط بین آنها دارد، برای تحلیل داستان‌های پیچیده که شخصیت‌ها کنش‌های متفاوتی انجام می‌دهند؛ می‌توان این الگو را بیش از یک بار به کار برد تا چرخه‌های فرعی کنشگرها نمود بیشتری داشته باشند. ساختار هر روایت متشکل از دو بخش روساخت و ژرف‌ساخت است و این دو طرح داستان را بنا می‌نهند. گریماس به جای «نقش ویژه» از مفهوم «پی‌رفت» استفاده کرده و کل ساختار داستان را در سه پی‌رفت دوتایی همچون سه قاعده نحوی بنا نهاده است (احمدی، ۱۳۸۶: ۱۶۳). وی معتقد است که هر روایتی خارج از این سه زنجیره نیست:

الف. زنجیره اجرایی^۱ شامل آزمون‌ها و مبارزه‌ها

ب. زنجیره میثاقی^۲ شامل انعقاد پیمان و شکستن پیمان

^۱syntgmes performative

^۲syntgmes contractual

ج. زنجیره انفصالی^۱ شامل رفتن و بازگشتن

الف. در زنجیره اجرایی که دلالت بر عمل یا مأموریت قهرمان است و به طور معمول این زنجیره همان طرح داستان است که پی‌ریزی می‌شود.

ب. زنجیره میثاقی یا قراردادی دلالت بر وظیفه‌ای می‌کند که برعهده قصه گذاشته شده است تا به سرانجام معهود خود برسد.

ج. زنجیره انفصالی یا انتقالی در واقع دربرگیرنده تغییر وضعیت‌هاست از منفی به مثبت یا برعکس، که معمولاً در داستان‌های عامیانه از صورت منفی به مثبت ختم می‌شود که پایانی خوش دارد (سلدن و ویدوسون، ۱۳۸۴: ۷۶).

۵.۳ جان بانیان

جان بانیان در سال ۱۶۲۸ در دهکده الستو^۲ از توابع شهر بدفورد^۳ در خانواده‌ای فقیر و مذهبی دیده به جهان گشود. نخستین فرزند خانواده بود. پدرش توماس بانیان پیشه‌بندزنی داشت و معاش خانواده را از این راه تأمین می‌کرد و بیشتر اوقات بیکاری خود را به وعظ می‌پرداخت. بانیان پس از گذراندن دوران طفولیت راهی شهر بدفورد شد. تحصیل بانیان در مدرسه دیری نیاید و پس از مدتی درس و مدرسه را ترک کرد و به حرفه پدر روی آورد. در شانزده سالگی وارد پارلمان شد و دو سالی را نیز در آنجا گذراند. اما در آنجا هم مطلوب خود را نیافت و فضای آنجا را برای رشد افکار و ذوق و قریحه‌اش مساعد ندید. ذهن بانیان جوان تحت تأثیر محیط خارج از مدرسه شکل پذیرفت. درباره زندگی مردم قرون وسطی بسیار مطالعه کرد. از همان اوان کودکی اغلب دچار کابوس‌هایی می‌شد که او را به وحشت می‌انداخت. در دوران نوجوانی مثل سایر همسالان خود مرتکب خلاف‌هایی چون سوگند خوردن و ناسزا گفتن می‌شد که بعدها خود به آنها اعتراف می‌کند. به خاطر همین خطاها و خلاف‌ها، احساس می‌کرد که دچار عذاب و مجازات ابدی می‌گردد. این فکر که او علیه روح‌القدس مرتکب گناه شده است همواره او را آزار می‌داد. به داوری روز جزا و هدایت الهی سخت معتقد بود. این روشنایی روح موجب شد که او از رنج و عذاب روحی، ولو به طور موقت، رهایی یابد. اما مدت یکسال با این

^۱syntgmes disjunctional

^۲Elstow

^۳Bedford

دغدغه و وسوسه درگیر بود که آیا به دنبال زندگی مادی برود یا دنیا را ترک گوید و راه مسیح را دنبال کند. سرانجام مطالعه‌ی فقره‌ای از آیات انجیل او را از سردرگمی و حیرت نجات داد. بنیان آن‌قدر به خداوند توجه داشت که تصور می‌کرد خداوند را فراموش کرده در حالی که او همیشه سراپای وجودش لبریز از ترس خدا و فکر او بود. زندگی او سراسر معرفت، عشق و تقوا بود و به گناهی آلوده نبود. او حتی از ارتکاب گناه کوچکی مانند قسم یاد کردن پرهیز داشت. بنیان معتقد بود که امدادهای آسمانی به وی جرأت و شجاعت می‌بخشد. سرانجام بنیان در اوت سال ۱۶۸۸ به علت ابتلا به ذات‌الریه شدید درگذشت (حامدی، ۱۳۸۱: ۳۲۲ و ۳۲۱).

۶.۳ سیر و سلوک زائر

این اثر معروف که درباره‌ی جست‌وجوی آدمی برای یافتن رستگاری و سعادت است -- از نظر اهمیت -- اغلب با کتاب مقدس مسیحیان مقایسه شده و یکی از برترین داستان‌های تمثیلی تمام اعصار در نظر گرفته می‌شود. این اثر فراموش نشدنی، به رنج‌ها و امیال سالکی می‌پردازد که در سفری پرماجرا به مقصد شهر آسمانی، مسیر را طی می‌کند. شخصیت اصلی در راهی که پر از هیولاهای و موجودات خبیث است، با شخصیت‌های نمادینی چون خرد جهانی، یأس، پرحرفی، جهل، شیاطین و دره‌ی سایه‌مرگ روبه‌رو می‌شود. اما امید و ایمان نیز او را در این سفر همراهی می‌کنند. متن انگلیسی سیر و سلوک زائر به دو بخش تقسیم می‌شود و هر بخش به عنوان یک روایت دنباله‌دار، با تقسیم‌بندی فصل‌های مختلف خواننده می‌شود. بخش اول داستان سفر مردی به نام مسیحی است که از این دنیا به دنیای باقی می‌رود، و بار گناه خود را به دوش می‌کشد. او از خواندن کتابی که در دست دارد، به این مسئله ناائل شده‌است: انجیل. این گناه ممکن است او را به جهنم ببرد و از رسیدن به رستگاری مسیحی دور سازد. بخش دوم، سیر و سلوک به همسر او، مسیحی، دختر و پسرانش می‌پردازد. آنها همان مکان‌هایی را می‌بینند که مسیحی دیده‌است، اما به خاطر تطبیق خود زمان بیشتری را در آنها می‌گذرانند. سیر و سلوک زائر بر مبنای مسافرت است، بنابراین یک زائر مسیحی باید خود را برای سفری دور آماده سازد. زائر باید خود را از لحاظ روحی آماده سازد، همانطور که از نظر جسمی آماده می‌کند. کلید اصلی داستان را می‌توان دانش نامید، که باید در حین سیر و سلوک، افزایش یابد. برای نمونه، مسیحی هرگز یک اشتباه را دو بار انجام نمی‌دهد، زیرا از تجربیات خود در طول سیر و سلوکش، می‌آموزد (همان: ۳۳۹).

۴. بررسی الگوهای کنشی سیر و سلوک زائر

پژوهش حاضر می‌کوشد الگوی کنشی شخصیت مسیحی را در متن گزاره‌ها تحلیل و تفسیر کند. شخصیت‌های برجسته این اثر عبارت‌اند از: مسیحی، بشیر، نرم خو، کمک‌کار، خودرأی، عاقل دنیوی، شکاک، دنیادار، ریاکار، جهالت، پرگو. مسیحی در طی سفر روحانی خود از وادی‌هایی عبور می‌کند که در هر کدام از این مراحل عواملی نقش یاری بخش و مانع را برعهده دارند. این وادی‌ها به ترتیب از این قرارند: شهر نابودی، باتلاق یأس، کوه تهدیدکننده زندگی، دروازه کوچک، کوه سختی، زیبا خانه، دره سایه مرگ، بازار بطالت، مرغزار جاده پرت، قصر شک، کوه‌های خوشگذرانی، سرزمین امانوئل، رود مرگ، سرزمین دلفریب، کوه صهیون و شهر آسمانی. مجموع این وادی‌ها، پنج بخش داستان را شکل می‌دهند.

۱.۴ بررسی الگوهای کنشی بخش اول داستان

آغاز مسیر که با به خواب رفتن مسیحی آغاز می‌شود. او در خواب خود را می‌بیند که کتاب مقدس را می‌خواند و بر گذشته، عصیان و گناهان خود می‌گریزد. تشویش، اضطراب و نگرانی از کیفیت و وضعیت زندگی، او را برای یافتن راه رستگاری بر می‌انگیزد. بشیر در این صحنه حضور می‌یابد و دلیل نگرانی و گریه و زاری او را جویا می‌شود. سنگینی گناهان و ترس از عقوبت، مسیحی را مشوش ساخته است. بشیر^۱ با دادن برکه کاغذی که سر تا سر بیم و انذار است، مسیحی را به مسیری راهنمایی می‌کند و با انگشت خود آن را به او نشان می‌دهد. در این سفر خانواده، همسایگان، همراهی نرم خو و خودرأی نمی‌توانند او را از مسیر باز گردانند، اما مسیحی همواره با شک و تردید سرشار از تشویش گام بر می‌دارد (بانیان، ۱۳۸۱: ۲۳-۲۶).

طبق الگوی کنشی گرماس، شش کنشگر و سه زنجیره بخش‌های این اثر به روش زیر قابل تیین و بررسی است:

فرستنده: عاملی که کنشگر را برای دستیابی به هدف وامی‌دارد: ترس از عقوبت گناهان.

گیرنده: کسی یا چیزی که از کنش کنشگر سود می‌برد: رسیدن به کوه صهیون.

فاعل یا کنشگر: اصلی‌ترین شخصیت داستان که در راستای رسیدن به مقصود عمل می‌کند و گام بر می‌دارد: سالک مسیحی

^۱evangelist

مفعول: هدفی است که کنشگر اعمال خود را به منظور رسیدن به آن عملی می‌سازد: ترک گناهان و رسیدن به شهر آسمانی.

کنشگر یاری دهنده: عاملی که کنشگر را کمک می‌کند تا به مفعول برسد: بشیر.

کنشگر بازدارنده: کسی که مانع رسیدن کنشگر به مفعول می‌شود: همسر، فرزندان، همسایه، نرم خو، خودرأی.

مانع: عامل یا عواملی که کنشگر را از ادامه مسیر باز می‌دارند: شک و تردید، تشویش.

فرستنده: ترس از عقوبت گناهان			گیرنده: رسیدن به شهر آسمانی
	فاعل: سالک مسیحی	مفعول: رسیدن به رستگاری	
یاریگر: بشیر			بازدارنده: خانواده، همسایگان، نرم‌خو، خودرأی

الگوی ۱. الگوی توضیحی محور کنش‌های شش‌گانه بخش اول داستان

الف. خواسته

در محور خواسته، فاعل کنشگری است که به سوی مفعول هدایت می‌شود. سالک مسیحی به سوی سفر هدایت می‌شود تا کنش آزمودن از این طریق صورت گیرد. در نگاه اول طی کردن مسیر و رسیدن به مقصد، مفعول پنداشته می‌شود، اما با نگاه عمیق به روایت، آزموده شدن هدفی است که در قالب سفر تجلی می‌یابد. بنابراین، در نوع اتصال فاعل به مفعول، وصال صورت می‌پذیرد (مسیحی آزموده می‌شود).

ب. قدرت

در محور قدرت، کمک کننده کسی است که در رساندن فاعل به مفعول به او کمک می‌کند و حریف در تقابل با آن عمل می‌کند. در این سلوک یکی از محورها، درونی است (اعتقاد و ایمان

درونی و ترس از عقوبت) و دیگری بیرونی و عینی (بشیر) که هر دو عامل باعث می‌شوند سالک بر موانع غالب شود.

ج. ارسال

در محور ارسال، فرستنده کنشگری است که رسیدن فاعل به مفعول را تقاضا کرده‌است. ترس و عقوبت از گناهان و رسیدن به شهر آسمانی که سالک برای رسیدن به آن از راهنمایی‌های بشیر بهره می‌جوید.

۱.۱.۴ زنجیره‌های روایی داستان

زنجیره اجرایی: سالک مسیحی با راهنمایی بشیر به سوی مقصدی گام برمی‌دارد که باید ایمان و اعتقاد درونی خود را به عرصه آزمون بگذارد و برای رسیدن به مقصود، باید از راهنمایی‌های صحیح و خردمندانه بهره جوید. در این زنجیره، کنشگر، فرستنده، گیرنده، یاریگر و فاعل (ترس از عقوبت، سالک مسیحی، رستگاری، بشیر) قرار دارند و هر کدام کنش مخصوص به خود را انجام می‌دهند.

زنجیره میثاقی: در این داستان، سالک در میانه راه از راهنمایی‌های بشیر به خوبی پیروی نمی‌کند و با دنبال کردن مسیر دنیا دار به بیراهه می‌رود. مسیحی به عنوان فاعل در مواجهه با افت و خیزهای کنشی (اضطراب و تشویش از کیفیت مسیر) آزموده می‌شود و در نهایت میزان اعتقاد و ایمان خود را به راهنمایی‌های بشیر، نمایان می‌سازد؛ بشیر با ظهور مجدد بر سر راه سالک تعهد خود را برای رساندن سالک به رستگاری تجدید می‌کند.

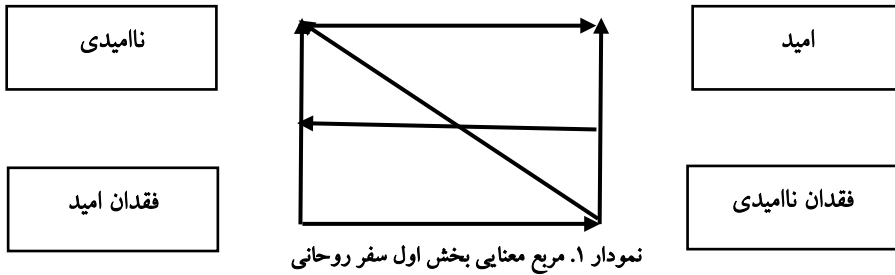
زنجیره انفصالی: داستان در مسیر مثبت و آرامی پیش می‌رود. سالک در سفر گام برمی‌دارد. و چون هنگامه آزمون فرامی‌رسد، در مرحله اول به نتیجه منفی منجر می‌شود. سالک از مسیر بشیر روی بر می‌گرداند و از راه دنیا دار پیروی می‌کند. در این زنجیره نیز فاعل، یعنی سالک، کنش اصلی را به عهده دارد و محوریت قصه بر حول این شخصیت می‌چرخد تا سیر حکایت از منفی به مثبت برسد.

۲.۱.۴ مربع معنایی بخش اول سفر روحانی

گریماس در تبیین نظریات خود که بر اساس تقابل‌های دوگانه^۱ قرار داده‌است، به دو موضوع تضاد یا نفی توجه می‌کند و در اینجا امید سالک در مقابل ناامیدی قرار می‌گیرد. امید، عامل

¹Binary oppositions

رستگاری وی و اعتماد وی به راهنمایی‌های بشیر است، و ناامیدی عامل عقوبت‌ش و عدم پیروی از بشیر است. اما لزوماً عدم پیروی از بشیر به معنای سکونت وی نیست و ممکن است از دنیا دار یا دیگران که او را به بیراهه می‌کشاند، پیروی کند.

۲.۴ بررسی الگوهای کنشی بخش دوم داستان

دربخش دوم مسیحی راه سعادت را با راهنمایی مبشر بار دیگر باز می‌یابد؛ مبشر او را به پیمودن راهی که باریک و دشوار بودن از ویژگی‌های آن است رهنمون می‌کند؛ مفسر با نشان دادن هر آنچه که مفید بود؛ بار دیگر مسیحی را آگاه‌تر کرد و همین اطمینان وی را برای هدفی که داشت، قوت بخشید. حضور غضب (ناآرامی در بدست آوردن بهترین) و صبر (تأمل) در پیش‌روی مسیحی درس بزرگی را به وی داد که به خاطر مقاصد زودگذر اهداف والا را فراموش نکند. مرد روغن ریز و متشنج با بیان اعمال و رفتار گذشته خود آموزگاران وی در این راه بودند. دعای خیر مفسر و بار دیگر کمر همت بستن مسیحی برای به پایان بردن این راه او را با اراده‌تر کرد (بانیان، ۱۳۸۱: ۳۹-۵۳).

فرستنده: انگیزه‌درونی برای یافتن راه صحیح

گیرنده: به کوه صهیون

فاعل یا کنشگر: سالک مسیحی

مفعول: ترک گناهان و رسیدن به شهر آسمانی

کنشگر یاری دهنده: بشیر، مفسر، غضب، صبر، تجربیات مرد روغن ریز، مرد متشنج، دعای خیر مفسر

کنشگر بازدارنده: ساده لوح، کاهل، جسارت

مانع: ترس از راه

فرستنده: انگیزه درونی برای یافتن راه صحیح			گیرنده: رسیدن به کوه صهیون
	فاعل: سالک مسیحی	مفعول: ترک گناهان و رسیدن به شهر آسمانی	
یارِ یگر: بشیر، مفسر، غضب، صبر، تجربیات مرد روغن ریز، مرد متشنج، دعای خیر مفسر			بازدارنده: ساده لوح، کاهل، جسارت

الگوی ۲. الگوی توضیحی محور کنش‌های شش‌گانه بخش دوم داستان

الف. خواسته

در محور خواسته، فاعل کنشگری است که به سوی مفعول هدایت می‌شود. سالک مسیحی به سوی سفر هدایت می‌شود تا کنش آزمودن از این طریق صورت گیرد. در نگاه اول طی کردن مسیر و رسیدن به مقصد، مفعول پنداشته می‌شود، اما با نگاه عمیق به روایت، آزموده شدن هدفی است که در قالب سفر تجلی می‌یابد. بنابراین، در نوع اتصال فاعل به مفعول، وصال صورت می‌پذیرد (مسیحی آزموده می‌شود).

ب. قدرت

عامل قدرت بیرونی و عینی (بشیر، مفسر، غضب، صبر، تجربیات مرد روغن ریز، مرد متشنج، دعای خیر مفسر) که باعث می‌شوند سالک بر موانع غالب شود.

ج. ارسال

ترس و عقوبت از گناهان و رسیدن به شهر آسمانی که سالک برای رسیدن به آن از راهنمایی‌های بشیر، مفسر، غضب، صبر، تجربیات مرد روغن ریز، مرد متشنج، دعای خیر مفسر بهره می‌جوید.

۱.۲.۴ زنجیره‌های روایی داستان

زنجیره اجرایی: سالک مسیحی با راهنمایی بشیر مجدداً به سوی مقصد اصلی گام برمی‌دارد. برای رسیدن به مقصود باید از راهنمایی‌های صحیح و خردمندانه بهره‌جوید. در این زنجیره،

کنشگر، فرستنده، گیرنده، یاریگر و فاعل (ترس از عقوبت، سالک مسیحی، رستگاری، بشیر، مفسر، غضب، صبر، تجربیات مرد روغن‌ریز، مرد متشنج، دعای خیر مفسر) قرار دارند و هر کدام کنش مخصوص به خود را انجام می‌دهند.

زنجیره میثاقی: در این قسمت، سالک در میانه راه از راهنمایی‌های بشیر به خوبی پیروی نمی‌کند و با دنبال کردن مسیر دنیا دار به بیراهه می‌رود. مسیحی به‌عنوان فاعل با مواجهه با افت‌وخیزهای کنشی (اضطراب و تشویش از کیفیت مسیر) آزموده می‌شود و در نهایت میزان اعتقاد و ایمان خود را به راهنمایی‌های ساده‌لوح، کاهل و جسارت نمایان می‌سازد.

زنجیره انفصالی: داستان در سیر مثبت و آرامی به پیش می‌رود. سالک در سفر گام بر می‌دارد. و چون هنگامه آزمودن فرامی‌رسد، در مرحله اول به نتیجه منفی منجر می‌شود. سالک از مسیر بشیر روی بر می‌گرداند و از راه دنیا دار پیروی می‌کند. در این زنجیره نیز فاعل، یعنی سالک، کنش اصلی را بر عهده دارد و محوریت قصه بر حول این شخصیت می‌چرخد تا سیر حکایت از منفی به مثبت برسد.

۳.۴ بررسی الگوهای کنشی بخش سوم داستان

سالک با طوماری که در دست داشت؛ به راه خود ادامه داد. در میانه راه از فرط خستگی در سایه سایبانی به استراحت پرداخت؛ خواب بر او چیره شد. به دلیلی سنگینی خواب، طومار از دستش رها شد و بر زمین افتاد. تا اینکه عابری او را از تنبلی و کاهلی بر حذر داشت. مسیحی از خواب بیدار شد و با شتاب به راه خود ادامه داد. خائف و بدگمان بر سر راه او حاضر شدند و او را ادامه مسیر پرفراز و نشیب بر حذر داشتند، اما مسیحی به راه خود ادامه داد. در این حین متوجه شد که طومار از دستش افتاده، با حالتی اندوهگین مسیری را که آمده بود بازگشت. تا اینکه در مکانی که به خواب رفته بود طومار را بازیافت. مسیر خود را از سر گرفت. حضور دو بشیر، ترس ادامه راه را در دل او برانگیختند. تا اینکه با راهنمایی حاجب از کنار آنان عبور کرد. بصیرت، تدبیر، تقوا و مهربانی بار دیگر امید را در دل مسیحی زنده کردند. بعد از نمودن راهنمایی‌های چند توسط اسامی ذکر شده، مسیحی به راه خود ادامه داد این بار با اُپلیون مواجه شد و خواست تا او را از رهبری حقیقت برگرداند اما بر او پیروز نشد. (بانیان، ۱۳۸۱: ۵۹-۷۸)

فرستنده: انگیزه درونی برای رسیدن

گیرنده: کوه صهیون

فاعل یا کنشگر: سالک مسیحی

مفعول: تحمل مصائب

کنشگر یاری دهنده: عابر، حاجب، بصیرت، تقوا، تدبیر و مهربانی

کنشگر بازدارنده: خائف، بدگمان، ترس از شیران، اپلیون^۱

مانع: ترس از راه

فرستنده: انگیزه درونی برای رسیدن			گیرنده: رسیدن به شهر آسمانی
	فاعل سالک مسیحی	مفعول تحمل مصائب.	
یاربگر: عابر، حاجب، بصیرت، تقوا، تدبیر و مهربانی			بازدارنده: خائف، بدگمان، ترس از شیران، اپلیون

الگوی ۳. الگوی توضیحی محور کنش‌های شش گانه

الف. خواسته

فاعل به سوی مفعول مصائب راه هدایت می‌شود. سالک مسیحی به سوی سفر هدایت می‌شود تا کنش آزمودن از این طریق صورت گیرد. در نگاه اول طی کردن مسیر و رسیدن به مقصد، مفعول پنداشته می‌شود، اما با نگاه عمیق به روایت، آزموده شدن هدفی است که در قالب سفر تجلی می‌یابد. بنابراین، در نوع اتصال فاعل به مفعول، وصال صورت می‌پذیرد (مسیحی آزموده می‌شود).

ب. قدرت

عوامل قدرت بیرونی و عینی (عابر، حاجب، بصیرت، تقوا، تدبیر و مهربانی.) که باعث می‌شوند سالک بر موانع غالب شود و با تسلی خاطر ادامه راه را ببیند.

^۱Apollyon

ج. ارسال

ترس، عقوبت از گناهان و نرسیدن به شهر آسمانی. سالک برای رسیدن به آن از راهنمایی‌های عابر، حاجب، بصیرت، تقوا، تدبیر و مهربانی‌بهره می‌جوید.

۱.۳.۴ زنجیره‌های روایی داستان

زنجیره اجرایی: سالک مسیحی برای یافتن طومار از دست رفته بازمی‌گردد. برای رسیدن به مقصود باید سختی‌ها را بپذیرد. در این زنجیره، کنشگر، فرستنده، گیرنده، یاریگر و فاعل (ترس) از عقوبت، سالک مسیحی، انگیزه یافتن طومار، ترس از به سرمنزل نرسیدن) او را وادار به بازگشت می‌کنند.

زنجیره میثاقی: مسیحی به‌عنوان فاعل در مواجهه با افت‌وخیزهای کنشی (اضطراب و تشویش ناشی از گم کردن طومار) آزموده می‌شود و در نهایت میزان همت و اراده خود را با بازیابی آن و چیره شدن بر دشواری‌ها نمایان می‌سازد.

زنجیره انفصالی: داستان در سیر مثبت و آرامی به پیش می‌رود. سالک در سفر گام برمی‌دارد. و چون هنگامه آزمودن فرامی‌رسد، در مرحله اول به نتیجه منفی منجر می‌شود. سالک طومار را نمی‌یابد. اما با تمام توان سیر داستان را از منفی به مثبت باز می‌گرداند و طومار را مجدد می‌یابد.

۴.۴. بررسی الگوهای کنشی بخش چهارم داستان

در ادامه مسیر سالک وفادار را می‌یابد که مسیر کوه را در پیش گرفته، او را فرا می‌خواند تا در این مسیر پر فراز و نشیب همراه یکدیگر باشند. اما وفادار نمی‌ایستد، تا جایی که مسیحی با غرور خود را به او می‌رساند و از کنارش می‌گذرد. در این حین بر زمین می‌افتد که جز با کمک وفادار نمی‌تواند از جای خود برخیزد. با هم مصاحبت می‌گردند و از سختی‌های سفر خود تا بدان جا رسیدند بر زبان می‌رانند. وفادار از حضور فتنه، آدم کهنه، شهوات جسم، خواهش چشم، غرورزندگانی، ناخشنود و شرمندگی سخن می‌گوید. پرگو بر مسیر آنان حاضر می‌گردد و با پرادهایی‌های خود سعی در اغفال آنان دارد؛ مسیحی که او را می‌شناسد، وفادار را از خطر وی برحذر می‌دارد. سرانجام با دوراندیشی و پرسش‌های زیرکانه او را شکست می‌دهند. در نهایت به بشیر می‌رسند؛ او هر دوی آنها را تحسین می‌کند. (بانیان، ۱۳۸۱: ۸۳-۱۰۷).

فرستنده: انگیزه درونی برای رسیدن

گیرنده: کوه صهیون

فاعل یا کنشگر: سالک مسیحی و وفادار

مفعول: آزموده شدن

کنشگر یاری دهنده: ایمان و اعتقاد درونی، تحسین بشیر

کنشگر بازدارنده: فتنه، آدم کهنه، شهوات جسم، خواهش چشم، غرورزندگانی، ناخشنود و

شرمندگی، پرگو

مانع: ترس از راه

<p>فرستنده: انگیزه درونی برای رسیدن</p>	<p>گیرنده: کوه صهیون</p>	
	<p>فاعل: سالک مسیحی و وفادار</p>	<p>مفعول: آزموده شدن</p>
<p>یارینگر: ایمان و اعتقاد درونی، تحسین بشیر</p>	<p>بازدارنده: فتنه، آدم کهنه، شهوات جسم، خواهش چشم، غرورزندگانی، ناخشنود و شرمندگی، پرگو</p>	

الگوی ۴. الگوی توضیحی محور کنش های شش گانه

الف. خواسته

فاعل به سوی مفعول، مصائب راه، هدایت می شود. سالک مسیحی و وفادار به سوی سفر هدایت می شوند تا کنش آزمودن از این طریق صورت گیرد. بنابراین، در نوع اتصال فاعل به مفعول، وصال صورت می پذیرد (مسیحی و وفادار آزموده می شوند).

ب. قدرت

عوامل قدرت باطنی و ضمنی و بیرونی و عینی (ایمان و اعتقاد درونی، تحسین بشیر) باعث تسلط سالک بر موانع می شوند.

ج. ارسال

ترس، عقوبت از گناهان و نرسیدن به شهر آسمانی سالک

۱.۴.۴ زنجیره‌های روایی داستان

زنجیره اجرایی: سالک و وفادار برای منحرف نشدن از مسیر با هم همراه می‌گردند و در این راه بر پرگو چیره می‌شوند.

زنجیره میثاقی: مسیحی و وفادار به عنوان فاعل با مواجهه با افت و خیزهای کنشی (پرادعایی پرگو) آزموده می‌شوند و در نهایت با خرد و اندیشه بر او چیره می‌گردند.

زنجیره انفصالی: داستان در سیر مثبت و آرامی به پیش می‌رود. سالکان در سفر گام برمی‌دارند. و چون هنگامه آزمودن فرامی‌رسد به نتیجه مثبت ختم می‌گردد.

۵.۴ بررسی الگوهای کنشی بخش پنجم داستان

این بار همسر و فرزندان مسیحی عازم سفر می‌شوند، تا راه رستگاری را که پیش‌تر همسر و پدرشان پیموده بود، پشت سر گذارند. خانواده مسیحی از موانع و مصائب سفر نیز در امان نیستند. اما حضور منجیان نیز یاری بخش آنان خواهد بود. همسر مسیحی با دیدن دست خطی در رؤیا که بر پوست آهو نوشته شده بود، بر گناهان خود آگاهی می‌یابد و برای آمرزش آن طلب استغفار می‌کند؛ ندامت و پشیمانی و خواب‌های وی او را برای قدم گذاشتن در این راه مصمم‌تر کرد. خائف، کوته‌فکر، شب‌کور، بانو سبک مغز، شروران و ... قصد بازدارای وی را از ادامه مسیر داشتند. اما خانواده مسیحی با یاری رحمت، مبشر، مفسر، فیاض و دروازه‌بان بر تمامی سختی‌ها و مصائب پیروز می‌گردند. (بانیان، ۱۳۸۱: ۱۸۵-۳۱۶)

فرستنده: انگیزه درونی برای بخشش گناهان

گیرنده: کوه صهیون

فاعل یا کنشگر: همسر و فرزندان سالک مسیحی

مفعول: آزموده شدن

کنشگر یاری دهنده: ایمان و اعتقاد درونی، بشیر، مفسر، رحمت، فیاض، دروازه‌بان

کنشگر بازدارنده: خائف، کوته‌فکر، شب‌کور، بانو سبک مغز، شروران

مانع: ترس از راه و شک و تردید

الف. خواسته

فاعل‌ها به سوی مصائب راه هدایت می‌شوند. همسر مسیحی و فرزندانش به سوی سفر هدایت می‌شوند تا کنش آزمودن از این طریق صورت گیرد. بنابراین، در نوع اتصال فاعل به مفعول، وصال صورت می‌پذیرد (همسر و فرزندان وفادار آزموده می‌شوند).

ب. قدرت

عوامل قدرت باطنی و ضمنی و بیرونی و عینی (ایمان و اعتقاد درونی، بشیر، مفسر، رحمت، فیاض، دروازه‌بان) که باعث تسلط سالکان بر موانع می‌شود.

ج. ارسال

ترس، عقوبت از گناهان و طلب آمرزش عواملی بودند که خانواده مسیحی از آن برای رسیدن به سعادت بهره جستند.

۱.۵.۴ زنجیره‌های روایی داستان

زنجیره اجرایی: همسر و فرزندان برای رسیدن به سعادت و طلب بخشش راهی مسیر معنوی می‌گردند. و در این راه بر مصائب سفر چیره می‌شوند.

زنجیره میثاقی: خانواده مسیحی به‌عنوان فاعل با مواجهه با افت‌وخیزهای کنشی آزموده می‌شوند و در نهایت با کمک جستن از عوامل یاری‌بخش بر آنها چیره می‌گردند.

زنجیره انفصالی: داستان در سیر مثبت و آرامی به پیش می‌رود. سالکان در راه سفر گام بر می‌دارند و چون هنگامه آزمودن فرامی‌رسد به نتیجه مثبت ختم می‌گردد.

فرستنده: انگیزه درونی برای بخشش گناهان	گیرنده: کوه صهیون	
فاعل: همسر و فرزندان سالک مسیحی	مفعول: رسیدن به رستگاری و آزموده شدن	
یارِ یگر: ایمان و اعتقاد درونی، بشیر، مفسر، رحمت، فیاض، دروازه بان	بازدارنده: خائف، کوه‌فکر، شب‌کور، بانوی سبک مغز، شروران	

۵. الگوی ۵. الگوی توضیحی محور کنش‌های شش‌گانه

۵. نتیجه‌گیری

مسیحی، در سرتاسر سفر معنویتش راه‌هایی از دنیای تاریک گناه را با بهره‌جویی از قوه اندیشه، باور قلبی و راهنمایی بشیر می‌سازد. در آغاز مسیر، بشیر برای تمییز درست از نادرست، پشت سر گذاشتن موانع و غلبه بر تمایلات نفسانی، او را یاری می‌دهد. در ادامه، او که به طهارت نفس و صفای باطن رسیده، باور قلبی و ایمان راسخ، او را به سرحد سعادت و کوه سینا می‌رساند. در این راه، با توجه به الگوی کنشی گریماس عواملی نقش مانع و یاریگر را به عهده دارند. مبشر، مفسر، امید، صبر و... یاریگران وی، و همسایگان، خودرأی، نرم‌خو، ناامیدی، شک و تردید، دنیادار و... موانع وی بودند؛ در هر موقعیت، با راهنمایی‌های مبشر راه درست را بازمی‌یابد تا سرانجام کوه سینا را درنوردد.

دقت نظر در الگوی کنشی گریماس و مربع معنایی و تقابل‌های دوگانه به عنوان نظریه نو در حوزه تحلیلی-ساختاری، بیانگر انطباق کامل رمان سیر و سلوک زائر با سطح زیربنایی و روبنایی است و از آنجایی که این الگو امکان بررسی همه اجزای متن را فراهم می‌کند، چرخه‌های فرعی کنشگران نیز بیان می‌شود. این اثر در ظاهر شامل یک روایت است، اما بررسی دقیق این اثر به خوبی روشن کرد، که داستان دارای پنج بخش است که مجموعه‌ی زنجیرهای روایت، آن‌ها را به هم مرتبط می‌سازد. قهرمان (فاعل) و هدف (مفعول) به عنوان کنشگران مرکزی اهمیت بیشتری دارند. فاعل (مسیحی) به عنوان قطب پایه، در پیرنگ (کالبد و استخوان‌بندی وقایع) نقشی فعال دارد و در هر پنج بخش اثر، به عنوان کنشگر مرکزی مطرح می‌شود. هدف در حکایت اول (آزمودن) بر عهده مسیحی است و در موقعیت‌های بعدی (پویایی و تداوم در مسیر) به عهده مسیحی و تمامی جویندگان معرفت حقیقی است که داستان را به سمت پویایی هدایت می‌کنند و با پایان خوش (رستگاری)، که ویژگی داستان‌های معرفت‌شناختی است، خاتمه می‌یابد. نتیجه بیانگر مثبت بودن قابلیت انطباق‌پذیری نظریه کنشی گریماس بر اثر فاخر بانیان است. این شیوه بررسی قابلیت تعمیم به متون منثور از این دست را دارا است و راه را برای بررسی دقیق آن‌ها هموار می‌کند.

منابع فارسی

- اسکولز، رابرت (۱۳۸۳). *درآمدی بر ساختارگرایی در ادبیات*. چاپ دوم، ترجمه فرزانه طاهری، تهران: انتشارات آگاه.
- احمدی، بابک (۱۳۸۶). *ساختار و تأویل متن (نشانه‌شناسی و ساختارگرایی)*. چاپ نهم، تهران: نشر مرکزی.
- آقا گل زاده، فردوس (۱۳۹۴). *تحلیل گفتمان انتقادی: تکوین تحلیل گفتمان در زبان‌شناسی*. تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی.
- بانیان، جان (۱۳۸۱). *سیر و سلوک زائر: مقایسه تطبیقی عرفان اسلام و مسیحیت*. ترجمه: گلناز حامدی، تهران: مدحت.
- برتنس، هانس (۱۳۹۲). *مبانی نظریه ادبی*. ترجمه محمد القاسمی، چاپ سوم، تهران: نشر ماهی.

بردول، دیوید. (۱۳۸۵). *روایت در فیلم داستانی*. جلد اول، ترجمه سید علاءالدین طباطبایی، تهران: بنیاد سینمایی فارابی.

پالتریج، برایان و هایلند، کن (۱۳۹۹). *تحلیل گفتمان: روش‌ها و حوزه‌ها*. ترجمه محسن نوبخت، تهران: سمت.

تولان، مایکل (۱۳۸۶). *روایت‌شناسی: درآمدهای زبان‌شناختی-انتقادی*. ترجمه سیده فاطمه علوی و فاطمه نعمتی، تهران: سمت.

سجودی، فرزانه (۱۳۸۸). *نشانه‌شناسی: نظریه و عمل*، چاپ اول، تهران: علم.

سلدن، رامان و ویدوسون، پیتر. (۱۳۸۴). *راهنمای نظریه ادبی معاصر*. ویرایش سوم، ترجمه عباس مخبر، تهران: طرح نو.

شعیری، حمیدرضا و وفایی، ترانه (۱۳۸۸). *راهی به نشانه-معناشناسی سیال؛ با بررسی موردی «ققنوس»*. تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی.

حبیبی، سید محسن، سلیمی، جواد (۱۳۷۶). *استخوان بندی شهر تهران*. جلد اول. تهران: سازمان مشاوره فنی مهندسی تهران.

حسن‌زاده، مینا، فتحی، امیر و موسوی، سید کاظم (۱۳۹۲). «تحلیل ساختاری طرح داستان از "خم چمبر" دولت‌آبادی بر اساس الگوی گریماس». *مطالعات داستانی*، ۲(۱)، ۴۹-۳۱. دریفوس، هیوبرت و رابینو، پل (۱۳۷۹). *میشل فوکو فراسوی ساختارگرایی و هرمنوتیک*. ترجمه حسین بشیریه، تهران: نی.

دزفولیان، کاظم و اکبری، مریم و جلالی، مریم (۱۳۹۸). «تحلیل الگوی کنشی و زنجیره‌های روایی گریماس در روایت مرگ رستم». *متن پژوهی ادبی*، ۲۳(۸۰)، ۳۲-۷.

ریتزر، جورج. *نظریه جامعه‌شناسی در دوران معاصر*. ترجمه محسن ثلاثی، تهران: علمی.

روحانی، مسعود و علی‌اکبر شوبکلایی (۱۳۹۱). «تحلیل داستان شیخ صنعان منطق‌الطیر عطار بر اساس نظریه کنشی گریماس». *پژوهش‌های ادب عرفانی*، ۲۲(۶)، ۱۱۲-۸۹.

ژنت، ژرار (۱۴۰۰). *گفتمان حکایت: جستاری در تبیین روش*. ترجمه: آذین حسین‌زاده و کتابیون شهپرراد. تهران: نیلوفر.

کرایب، یان (۱۳۹۰). *نظریه اجتماعی مدرن*. ترجمه محمدعلی جعفری و محمد ابراهیم طاهایی، تهران: ققنوس.

گرمس، آلزیرداس (۱۳۹۹). *نقصان معنا (عبور از روایت شناسی ساختارگرا)*. ترجمه حمیدرضا شعیری. تهران: نشر خاموش.

مشهدی، محمد امیر و فاطمه ثواب (۱۳۹۳). «تحلیل ساختار روایتی داستان بهرام و گل اندام بر پایه نظریه گریماس». *متن پژوهی ادبی*، ۶۱، ۱۰۶-۸۳.

نبی‌لو، علیرضا (۱۳۸۹). «روایت‌شناسی داستان بوم و زاغ در کلیله و دمنه». *ادب پژوهی*، ۴(۱۴)، ۷-۲۸.

هوارث، دیوید (۱۳۹۸). *گفتمان*. ترجمه روح الله قاسمی. تهران: اندیشه احسان.

References

- Ahmadi, B. (2022). *The Text structure and textural interpretation*. 9th edition, Tehran: Markaz Publication. [In Persian]
- Aghagolzadeh, Ferdos (2016). *Critical Discourse Analysis*. Tehran: Elmi & Farhangi Publication. [In Persian]
- Bertens, Hans (2013). *Literary Theory: The Basics*. 3rd edition, Translated by Mohammadreza Abolghasemi, Tehran: Mahi Publication.
- Bordwell, David (1985). *Narration in the Fictional Film. Vol. 1*. Translated by Seyed Alaedin Tabatabaei, Tehran: Farabi Publication.
- Bunyan, John (2002). *The Pilgrim's Progress*. Translated by Golnaz Hamedi. Tehran: Madhat.
- Craib, Ian (1984). *Modern social theory*. Translated by Abbas Mokhber, Tehran: Qoqnoos Publication.
- Dezfoolian, Kazem & Akbari, Maryam & Jalali Maryam (2020). "Analysis of Actantial Model and Greimas's Narrative Chains in Rostam's Death Narrative". *Literary Text Research*, 23(80), 7-32. [In Persian]
- Dreyfus, H. & Rabinow, P. (1982). *Michel Foucault: Beyond Structuralism and Hermeneutics*. 1st edition, Translated by Hossein Bashiriyeh, Tehran: Ney Publication.
- Genette, Gérard (1980). *Narrative Discourse*. Translated by Azin Hosseinzadeh & Katayoun Shahpar rad, Tehran: Niloofar Publication.
- Greimas, A. J. (1987). *De l'imperfection (French Edition)*, Translated by Hamid Reza Shairi, Tehran: Khamoosh Publication.
- Greimas A. J., Proter, Catherine. (1977), *Elements of Narrative Grammer, Diacritics*, 7(1), 23-40.

- Hasanzadeh, M., Fathi, A. & Moosavi S. K. (2014). "Structural Analysis of Mahmood Dowlatabadi's *Az Kham-e Chambar* Based on Greimas's Model". *Narrative Studies*. 2(1), 31-49. [In Persian]
- Hawkes, T. (1992). *Structuralism and Criticism*, 3rd Ed, London: Routledge.
- Hebert, L. (2005). *Tools for Text and Image Analysis*, Julie tabler, available at <http://www.signosemio.com>.
- Howarth, D. (2000). *Discourse*. Translated by Roohollah Ghasemi, Tehran: Andisheh Ehsan Publication.
- Hyland, Ken & Paltridge, Brian (2011). *Continuum Companion to Discourse Analysis*. 1st edition, Translated by Mohsen Nobakht, Tehran: Samt Publication.
- Habibi, Sayed Mohsen & et al. (1997). *Skeletonization of Tehran city*. Vol. 1. Tehran Technical and Engineering Consulting Organization. pp. 12-20.
- Mashhadi, Mohammad Amir & Savab, Fatemeh (2014). "Analysis of Narrative Structure of Bahram & Gol Andam Based on Greimas's Theory". *Literary Text Research*. 61, 83-106. [In Persian]
- Nabiloo, Alireza (2010). "Boom & Zagh's Narratology in *Kelile ve Dimne*". *Literary Text Research*. 4(14), 7-28. [In Persian]
- Roohani, M. & Shoobkalai, A. A. (2013). "Sheikh Sanan's Analysis Based on Greimas's Actantial Model". *Mystical Text Research*. 22(6), 89-112. [In Persian]
- Ritzer, G. (1991). *Contemporary Sociological Theory*. Translated by Mohsen Salasi, Tehran: Elmi Publication.
- Scholes, R. (2005). *An introduction to structuralism in literature*. 2nd edition, Translated by Farzaneh Taheri, Tehran: Agah Publication. [In Persian]
- Sojoodi, F. (2016). *Semiotics: Theory & Practice*, Tehran: Elm Publication. [In Persian]
- Shairi, H. R. & Vafai, T. (2016). *A Way to Fluid Sign_Semantics*. Elmi & Farhangi Publication. [In Persian]
- Toolan, Michael J. (1988). *Narrative: A- Critical Linguistic Introduction*. Second edition. London: Routledge.
- Toolan, M. J. (2001). *Narrative: A Critical Linguistic Introduction*. 2nd edition, Translated by Fatemeh Alavi & Fatemeh Nemati, Tehran: Samt Publication.

پروفیسر شگاہ علوم انسانی و مطالعات فرہنگی
پرتال جامع علوم انسانی